

Miejsko-Gminny
Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
na rok 2005

Celem Miejsko - Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest realizacja ustawowych zadań Gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, a w szczególności:

1. Zmniejszanie rozmiarów szkód zdrowotnych, psychologicznych i społecznych spowodowanych nadużywaniem alkoholu i przemocą domową:
  - występujących u osób pijących (postępująca degradacja społeczna i zdrowotna osób uzależnionych od alkoholu; ciężkie, postępujące uszkodzenia stanu zdrowia osób nadmiernie pijących; upośledzenie rozwoju psychofizycznego i kariery edukacyjnej dzieci i młodzieży pijącej alkohol),
  - występujących u członków rodzin alkoholowych, szczególnie u dzieci i młodzieży (schorzenia somatyczne spowodowane przewlekłymi stresami, niedożywieniem i złymi warunkami bytowymi, upośledzenia umysłowe, zaburzenia zachowania, trudności w nauce).
2. Zwiększanie liczby osób podejmujących leczenie odwykowe oraz utrzymujących abstynencję po przebytym leczeniu.
3. Zmniejszanie liczby nowych przypadków uzależnienia od alkoholu.
4. Zatrzymanie tendencji obniżania się wieku inicjacji alkoholowej.
5. Zwiększanie zasobów materialnych, merytorycznych i organizacyjnych niezbędnych do rozwiązywania problemów alkoholowych.
6. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych na terenie gminy.
7. Zwiększanie zdolności do radzenia z istniejącymi problemami.

Realizacja wymienionych celów wymaga podjęcia działań w dwóch podstawowych sferach: edukacyjno – profilaktycznej i interwencyjno – terapeutycznej.

Diagnoza **stanu problemów alkoholowych na terenie** **Gminy Koronowo**

Stan problemów alkoholowych

Podstawowe rodzaje problemów alkoholowych występujących na terenie Gminy Koronowo:

Problemy indywidualne:

- a) niszczenie zdrowia osobistego,
- b) obniżanie kultury osobistej
- c) upadek hierarchii wartości,
- d) zmniejszanie odporności na choroby,
- e) zwiększanie ryzyka ulegania i powodowania wypadków,
- f) brak aktywności życiowej,
- g) konflikt w prawem.

Problemy w rodzinie:

- a) rozkład życia rodzinnego,
- b) demoralizacja małoletnich dzieci,
- c) zwiększenie konfliktowości,
- d) postępująca bieda materialna,
- e) brak perspektyw życiowych,
- f) rozluźnienie i upadek więzi rodzinnych.

Problemy w społeczności:

- a) zakłócanie porządku publicznego,
- b) powodowanie wypadków w miejscach publicznych i w pracy,
- c) obniżanie wieku inicjacji alkoholowej.

Charakterystyka Gminy

Gmina Koronowo leży w powiecie bydgoskim, na północ od Bydgoszczy. Jest gminą miejsko-wiejską. W jej skład wchodzi: miasto Koronowo i 33 sołectwa.

Ludność Gminy ogółem wg stanu na dzień 30.10.2004 roku liczy - 23.219 osób:

- z tego ogółem w wieku do 18 lat włącznie – 5.879 osób,
- w wieku produkcyjnym ogółem – 14.944 osób:
  - w tym /18 do 60 lat/ kobiety – 7.162,
  - 18 do 65 lat mężczyźni – 7.782.
- w wieku poprodukcyjnym ogółem – 2.825 osób:
  - w tym kobiet - 1.895,
  - mężczyzn – 930.

Bezrobocie jako jeden z czynników sprzyjających powstawaniu uzależnienia.

Występujące na terenie gminy wysokie bezrobocie i brak ofert pracy stały się podstawowym czynnikiem powstania nowej warstwy ubogich. Wydłużanie się okresu pozostawania bez pracy to narastanie konfliktów rodzinnych, izolacja społeczna i ucieczka przed kłopotami rodzinnymi mająca swe odbicie w nadmiernym spożywaniu alkoholu.

Bezrobotni zarejestrowani ogółem wg stanu na dzień 31.10.2004 r. – 2.372 osoby, w tym kobiety - 1.381.

- z prawem do zasiłku - 182 osoby, w tym kobiety – 75.

Liczba uczniów uczęszczających do szkół na terenie miasta i gminy:

- w szkołach podstawowych - 1.942 uczniów,
- w gimnazjach – 1.046 uczniów,
- w liceum profilowanym - 3 letnim – 145 uczniów,
- w technikum informatycznym – 32 uczniów,
- w technikum mechanicznym 4 - letnim – 80 uczniów,
- w technikum mechanicznym 5 - letnim - 27 uczniów,
- w technikum mechanicznym 3 – letnim – 56 uczniów,
- w technikum ekonomicznym 4 - letnim – 66 uczniów,
- w zasadniczej szkole zawodowej 226 uczniów,

- w szkole policealnej – 41 uczniów,
- w zespole szkół licealnych – 262 uczniów.

Ustalono, że profilaktyką alkoholową należałoby objąć w Gminie wszystkich uczniów szkół: podstawowych, gimnazjów i ponadgimnazjalnych.

W/g Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych osoby uzależnione stanowią ok. 2% dorosłej populacji. W naszym przypadku odpowiadałoby ok. 355 osób, osoby nadużywające alkohol stanowią 12 do 15 %, co w odniesieniu do naszego terenu odpowiadałoby liczbie 2132 do 2665 osób.

Szczególne zagrożenie w zakresie nadużywania napojów alkoholowych na terenie Gminy odnotowuje się od szeregu lat w miejscowościach, w których zlikwidowano Państwowe Gospodarstwa Rolne i Rolnicze Spółdzielnie Produkcyjne, a są to następujące miejscowości: Glinki, Nowy Dwór, Lucim, Mąkowsko, Byszewo, Bieskowo, Łąsko Małe, Łąsko Wielkie, Wiskitno i Wtelno.

Sytuacja w tych miejscowościach wymaga, aby w dalszym ciągu funkcjonowały tam świetlice środowiskowe dla dzieci i młodzieży zamieszkujących w tych miejscowościach i okolicach.

Stowarzyszenie Oświatowe „Corona” w ramach Programu „Gdy nie ma przedszkola” od 4 lat realizuje program profilaktyczny dla dzieci w wieku przedszkolnym w miejscowościach: Mąkowsko, Lucim i Nowy dwór.

Z dniem 2 stycznia 2005 r. rozpoczyna działalność Świetlica Socjoterapeutyczna w Koronowie przy ul. Paderewskiego 3, która będzie centralnym miejscem realizacji gminnego programu profilaktycznego, a w szczególności w zakresie udzielania pomocy psychospołecznej i prawnej oraz ochrony przed przemocą rodzinom kryzysowym z problemem uzależnień.

W ramach w/w świetlicy planuje się utworzyć Rodzinny Punkt Konsultacyjny, którego zadaniem będzie m.in.: informowanie o chorobie alkoholowej i możliwościach leczenia osób uzależnionych i współuzależnionych, informowanie o ruchach samopomocowych, nawiązywanie życzliwego kontaktu z osobami korzystającymi z punktu, motywowanie i kierowanie do leczenia, udzielanie wsparcia i pomocy psychospołecznej osobom po zakończeniu terapii odwykowej i ich rodzinom.

W Poradni Zdrowia Psychicznego i Leczenia Uzależnień Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Koronowie wg stanu na dzień 31.10.2004 r. zarejestrowanych było:

- a) 48 osób uzależnionych od alkoholu (w tym 7 kobiet).
Osoby uzależnione w wieku od 18 do 30 lat - 4 osoby.
- b) osoby współuzależnione – 32 osoby,
- c) ilość udzielonych porad diagnostycznych – 48,
- d) ilość udzielonych porad rodzinnych – 32,
- e) ilość odbytych porad indywidualnych – 139.

Naruszenie prawa i porządku publicznego na terenie miasta i gminy Koronowo pod wpływem alkoholu w okresie trzech kwartałów 2004 roku.

1. Popełniono przestępstwa:
  - a) uszkodzenia ciała ogółem – 12, w tym w związku z alkoholem – 4, w grupie tej znajduje się 1 osoba nieletnia,
  - b) udział w bójce lub pobiciu ogółem – 8, w tym w związku z alkoholem - 1,
  - c) znęcanie się nad rodziną ogółem – 8, w tym w związku z alkoholem - 1.
2. W podanym okresie odnotowano - 362 interwencje domowe Policji, z tego - 341 w związku z alkoholem.
3. Komisariat Policji w Koronowie skierował do Sądu Rejonowego w Bydgoszczy 281 wniosków o ukaranie za popełnione wykroczenia w tym w 10 przypadkach za nabywanie lub spożywanie napojów alkoholowych w miejscach niedozwolonych.

Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prowadziła postępowanie wobec 59 osób nadużywających alkoholu w celu skłonienia ich do podjęcia leczenia, a w 30 przypadkach Komisja wystąpiła do Sądu o nałożenie obowiązku poddania się leczeniu w stacjonarnym lub niestacjonarnym zakładzie lecznictwa odwykowego.

Zasoby umożliwiające prowadzenie działalności profilaktycznej i naprawczej.

1. Na terenie Gminy znajdują się:

- Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Komisariat Policji w Koronowie,
- Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy Filia w Koronowie,
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Koronowie,
- Dom Pomocy Społecznej w Koronowie,
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Koronowie,
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Koronowie,
- Poradnia Zdrowia Psychicznego i Leczenia Uzależnień w SP ZOZ w Koronowie,
- 10 szkół podstawowych w tym 1 specjalna,
- 6 gimnazjów w tym 1 gimnazjum specjalne,
- Zespół Szkół Zawodowych,
- Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna,
- Zespół Szkół Licealnych,
- Zakład Poprawczy i Schronisko dla Nieletnich,
- Zakład Karny w Koronowie (dla mężczyzn).
- Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci Ziemi Koronowskiej w Koronowie – Ośrodek Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży.
- Stowarzyszenie Oświatowe „CORONA” w Koronowie.
- Parafie Rzymsko - Katolickie na terenie gminy Koronowo.

2. Ludzie zajmujący się m. in. profesjonalnie rozwiązywaniem problemów alkoholowych i profilaktyką w mieście i gminie Koronowo:

- członkowie Miejsko – Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- pełnomocnik Burmistrza ds. rozwiązywania problemów alkoholowych,
- terapeuci,
- policjanci,
- pedagodzy szkolni i nauczyciele,
- pracownicy socjalni Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, w Koronowie,

- pracownicy Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Koronowie,
- członkowie Stowarzyszenia Przyjaciół Dzieci Ziemi Koronowskiej – Ośrodek Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży,
- członkowie Stowarzyszenia Oświatowego „Corona”,
- sędziowie Sądu Rejonowego w Bydgoszczy,
- kuratorzy zawodowi dla dorosłych oraz kuratorzy rodzinni Sądu Rejonowego w Bydgoszczy,
- lekarze,
- pielęgniarki środowiskowe SP ZOZ w Koronowie,
- duchowni z parafii rzymsko-katolickich z terenu miasta i gminy.

Rynek napojów alkoholowych.

1) zgodnie z Uchwałą Nr XXXI/412/2001 Rady Miejskiej w Koronowie z dnia 29 sierpnia 2001 roku w sprawie ustalenia liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5 % alkoholu /z wyjątkiem piwa/, przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży jak i w miejscu sprzedaży uchwalony został limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych w ilości 140 punktów w tym:

- 95 punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy),
- 45 punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokal gastronomiczne),

2) Liczbę punktów sprzedaży napojów alkoholowych w Gminie wg stanu na dzień 3.11.2004 r. przedstawia poniższa tabelka

<i>z napojami przeznaczonymi do spożycia</i>								
<i>1) poza miejscem sprzedaży</i>					<i>2) w miejscu sprzedaży</i>			
<i>według zawartości alkoholu</i>					<i>według zawartości alkoholu</i>			
<i>ogółem (wszystkich punktów)</i>	<i>razem</i>	<i>do 4,5 % (oraz piwa)</i>	<i>od 4,5 do 18% (z wyjątkiem piwa)</i>	<i>pow. 18%</i>	<i>razem</i>	<i>do 4,5% (oraz piwa)</i>	<i>od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)</i>	<i>pow. 18%</i>
133	89	8	26	55	44	34	5	5

Ponadto do 30.11.2004 roku wydano 26 zezwoleń jednorazowych na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych do 4,5% i piwa podczas organizowanych imprez kulturalno – rozrywkowych, w tym na wolnym powietrzu.

3) na 1 punkt sprzedaży napojów alkoholowych ogółem przypadają 173,3 osoby,

4) na 1 punkt sprzedaży napojów alkoholowych powyżej 18 % przypadają 422,2 osoby.

Ustalenie szczegółowych zasad wydawania i cofania zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych oraz kontroli przestrzegania zasad obrotu tymi napojami.

1. Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wydawane są zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2002r. Nr 147, poz.1231 z późn. zm.) oraz podjętymi uchwałami Rady Miejskiej w Koronowie w sprawie:

a/ liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży jak i w miejscu sprzedaży (Uchwała Nr XXXI/412/2001 Rady Miejskiej w Koronowie z dnia 29 sierpnia 2001 roku Dz. Urz. Województwa Kujawsko-Pomorskiego Nr 26, poz.495),

Na terenie gminy Koronowo obowiązuje limit 140 punktów.

b/ zasad usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych. (Uchwała nr VII/93/2003 Rady Miejskiej w Koronowie z dnia 23 kwietnia 2003r. Dz. Urz. Województwa Kujawsko-Pomorskiego Nr 70, poz.1079).

Zgodnie z podjętą uchwałą, punkty sprzedaży i podawania napojów alkoholowych nie mogą znajdować się w bezpośrednim sąsiedztwie (przy granicy posesji) miejsc kultu religijnego, cmentarzy, miejsc pamięci.

Dopuszcza się możliwość funkcjonowania tzw. “Ogródków Piwnych” i “Kawiarenek Letnich” na wolnym powietrzu, ze sprzedażą i podawaniem napojów alkoholowych do 4,5% i piwa. “Ogródki” i “Kawiarenki” mogą być usytuowane przy sklepach, przy

punktach gastronomicznych i jako funkcjonujące samodzielnie. Teren "Ogródka" i "Kawiarenki" winien być ogrodzony. Punkty te muszą spełniać warunki określone ustawą.

W punkcie sprzedaży napojów alkoholowych musi znajdować się:

- aktualne zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych wraz z dowodem ważnej opłaty,
- tabliczka informacyjna o zakazie sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom, których zachowanie wskazuje, że znajdują się w stanie nietrzeźwości, osobom do lat 18, na kredyt i pod zastaw. Określony czas pracy placówki handlowej lub gastronomicznej jest również czasem sprzedaży napojów alkoholowych.

W trakcie prowadzenia postępowania w sprawie wydania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych może być przeprowadzona lustracja obiektu pod względem usytuowania punktu sprzedaży, zasad i warunków sprzedaży z wymogami ustawy.

W punktach sprzedaży napojów alkoholowych, mogą być przeprowadzone kontrole przez Miejsko - Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pod kątem przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

2. Kontrola przestrzegania zasad usytuowania na terenie Gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych prowadzona jest przez Miejsko - Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy współudziale z Policją.
3. Postępowanie w sprawie cofnięcia zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych prowadzi się z uwzględnieniem przepisów zawartych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Zasady koordynacji, organizacji i finansowania Gminnego Programu.

1. Nadzór w zakresie realizacji Miejsko - Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pełni Pełnomocnik Burmistrza ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Pełnomocnik sprawował będzie bezpośrednią opiekę nad realizacją gminnego programu, nadzorował merytorycznie realizację poszczególnych przedsięwzięć programu i formalną

prawidłowość wydatkowania środków przeznaczonych na realizację zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

2. Miejsko - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ma kompetencje inicjatorskie w zakresie polityki wobec alkoholizmu, jest ekspertem odgrywającym wiodącą rolę w kreowaniu lokalnej polityki wobec alkoholu oraz kompetencje do podejmowania czynności zmierzających do orzeczenia przez Sąd wobec osób uzależnionych od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w placówce leczenia odwykowego.

Członkowie Komisji w zakresie pomocy rodzinie alkoholowej realizują zadania polegające na:

- prowadzeniu wstępnych rozmów i nakłanianiu do podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego,
  - przyjmowaniu wniosków w sprawie skierowania na badania przez biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego,
  - zasięganiu opinii i informacji o osobie zgłoszonej od Policji, Izby Wyrzeźwień i Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej,
  - kierowaniu do Sądu Rejonowego w Bydgoszczy wniosków w sprawie poddania obowiązku leczenia odwykowego.
3. Środki finansowe na realizację gminnego programu będą pochodziły z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

